

Rytmus života, 29. 3. 2016

RYTMUS
života ZDRAVÝ ŽIVOT

Anesteziolog se
postará, abychom
při operaci nic
necítili

**Sladké sny
na operačním stole**

Rytmus života, 29. 3. 2016

Kdo z nás byl na operaci, třeba i banální, zažil anestézii. Ať už místní, nebo celkovou. Ohledně znečítlivění ale panuje řada zbytečných obav.

Pod slovem anestézie si většinou představíme celkové znečítlivění, tedy narkózu čili lidově »uspání«. Člověk je v umělém spánku, do kterého upadne pomocí léků a anesteziologických plynů, které působí na centrální nervový systém. Právě to často vyvolává obavy, že se narkóza na našem mozku trvale podepíše. Děsí se toho především starší lidé, kteří mohou mít ve svém okolí příklady, kdy jejich vrstevníci po

operaci už nenabýli předešlých sil, a to ani tělesných, ani duševních. I lékaři připouštějí, že mozek po anestézii potřebuje určitou dobu na vzpomínání. S přibývajícím věkem to pochopitelně trvá déle. Nebezpečí je ale podle odborníků malé. Důležité ovšem je před operací s anesteziologem probrat všechny naše zdravotní problémy, aby mohl vhodnou narkózu zvolit. »V dnešní době jsou lékaři schopni ušít každému

pacientovi anestezii přímo na tělo podle jeho diagnózy, věku a případných zdravotních rizik,« vysvětluje MUDr. Jan Brázda z Anesteziologicko-resuscitačního oddělení Nemocnice Mělník. »Není tedy důvod k jakýmkoliv obavám.«

Nejznámějším anestetikem je oxid dusný, běžně známý jako rajský plyn. Nejpoužívanějším plynným anestetikem je ale látka zvaná isofluran. Využívá se také nitrožilní anestezie. Při ní pacient mnohem dřív usne, většinou už do deseti vteřin. Znamená to, že člověk opravdu nic nevnímá. I to mů-

že být důvodem k obavám, protože dnes máme strach ze stavů, kdy nad sebou nemáme kontrolu. Děsí nás, že budeme na někoho absolutně odkázáni. Anesteziolog však pacienta po celou dobu zákroku hlídá pomocí přístrojů. Také se postará o to, abychom po operaci dostali správnou dávku léků proti bolesti.

K častým nežádoucím účinkům anestézie patří třeba nevol-

nost, únava, škrábání v krku nebo bolesti hlavy či svalů. To ale není nic závažného. »Lidé se také často mylně domnívají, že brnění, snížená citlivost v končetinách či omezení pohybu jsou následkem celkové anestezie, ty však bývají mnohem častěji důsledkem polohy při operaci,« dodává MUDr. Jan Brázda.

Vedle celkové anestézie se využívá také lokální neboli místní znečítlivění. Jde-li o drobné

Nebojte se požádat zubaře o injekci

zákroky, používají ho také zubaři. Většinou nám »injekci« nabídnou sami, ale někteří dentisté »ze staré školy« anestezie šetří a musíme o ně požádat. Injekce by přitom měla být hrazena zdravotními pojišťovnami, ale rozumné je poptat se před návštěvou zubaře, jak to právě u vaší pojišťovny s placením přesně chodí.

Dnes už pacient není nucen snášet bolest za každou cenu. O lokální anestézii si při různých zákrocích klidně řekněte. Opravdu není třeba se jí bát. ■

L. A. Kašparová

TISÍCLETÁ HISTORIE USPÁVÁNÍ PACIENTŮ

Nejstarší záznamy o celkové anestézii jsou z doby 3 500 před Kristem z Mezopotámie. Používaly se opiáty z makovic. Éter jako narkózu použil poprvé americký zubař William T. G. Morton 16. října 1846. U nás ji aplikoval Celestýn Opitz v Nemocnici Milosrdných bratří v Praze Na Františku 7. února 1847.